

UAB „Socialinės informacijos centras“

Potencialių pareiškėjų ES investicijoms gauti apklausos rezultatų ataskaita

TURINYS

TYRIMO METODOLOGIJA	3
APKLAUSTŲ POTENCIALIŲ PAREIŠKĖJŲ CHARAKTERISTIKOS	5
TYRIMO REZULTATAI	7
1. Apklaustų pareiškėjų patirtis naudojantis ES investicijomis	7
1.1 Naudojimasis ES investicijomis praeityje ir planai ateičiai	7
1.2 Bendravimas su projektų tikslinėmis auditorijomis.....	10
2. ES investicijų Lietuvai tikslai, uždaviniai ir kryptys	11
3. ES investicijomis įgyvendinamų projektų naudos Lietuvai vertinimas	14
4. Informuotumas apie 2014 - 2020 m. ES investicinių fondų Lietuvai etapą	16
4.1 Pareiškėjų informuotumas apie 2014-2020 m. ES investicinių fondų Lietuvai etapą	16
4.2 Turimos informacijos apie 2014-2020 m. ES investicijų fondus kokybė ...	20
4.3 Informacijos apie ES investicijas Lietuvai šaltiniai.....	22
5. ES investicinių fondų valdymo vertinimas.....	24
5.1 ES investicinių fondų valdymo profesionalumas.....	24
5.2 ES investicinių fondų valdymo skaidrumas.....	25
DUOMENŲ SANTRAUKA:	28

TYRIMO METODOLOGIJA

Tyrimo metu siekiama įvertinti potencialiems pareiškėjams prieinamos informacijos apie 2014 – 2020 m. ES investicijų Lietuvai etapą poreikį, kokybę, informacijos šaltinius. Tyrimo metu taip pat renkama informacija apie jau turimą potencialių pareiškėjų ES investicijų projektų patirtį bei planus ateičiai (ar ketina teikti paraišką ES investicijoms gauti). Antrinis tyrimo tikslas – informacijos apie 2014 – 2020 m. ES investicijų Lietuvai etapą kokybės rodiklių dinamikos vertinimas¹.

TYRIMO TIKSLINĖ GRUPĖ, JOS ATRANKA, DYDIS IR APKLAUSOS BŪDAS

Tyrimo tikslinė grupė: juridiniai asmenys, potencialiai galintys pasinaudoti ES investicijomis Lietuvai.

Tyrimo tikslinė grupė sudaryta iš dviejų dalių:

- 50 proc. atrankinės imties (n=250): ūkio subjektai, potencialiai galintys pasinaudoti ES investicijomis. Tyrimo metu apklausiama reprezentatyvi ūkio subjektų imtis. Ūkio subjektai šiai atrankinės imties daliai buvo atrinkti iš juridinių asmenų duomenų bazės, taikant atsitiktinės kvotinės atrankos principą (kvotos pagal veiklos pobūdį, įmonės juridinį statusą, dydį). „Reprezentatyvios“ pareiškėjų dalies apklausos atliktos telefonu.
- 50 proc. atrankinės imties (n=250): ūkio subjektai pagal ankstesnių tyrimų klasifikaciją skirstomi į „vienetinius“ ir „atrankinius“. Ūkio subjektų priklausomybė kiekvienai kategorijai atnaujinta vadovaujantis patvirtintų ES investicijų priemonių potencialių pareiškėjų aprašais (žr. http://www.esinvesticijos.lt/lt/patvirtintos_priemones). „Vienetiniai“ subjektai laikomi tiesiogiai potencialių pareiškėjų aprašuose įvardijami ūkio subjektai (pvz. Ugdymo plėtotės centras, Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra, Valstybinė aplinkos apsaugos tarnyba ir t.t.). „Atrankiniai“ subjektai laikomi subjektai, kurie potencialių pareiškėjų aprašuose nurodomi kaip tam tikra vienaarūšių įstaigų/ įmonių grupė (pavyzdžiui: mokyklos, vykdančios ikimokyklinio ir (arba) priešmokyklinio ugdymo programas; verslo darbdavių asociacijos; vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonės ir pan.). Šios pareiškėjų dalies apklausos atliktos internetu, potencialiam atsakovui siunčiant e-laišką su nuoroda į vykdomą apklausą.

Atsakyti į klausimus buvo prašomas darbuotojas, kuris įmonėje/ institucijoje atsakingas už ES investicijomis finansuojamus projektus, arba, jei tokio nėra, įmonės/ įstaigos vadovas.

APKLAUSOS METODAS

Potencialių pareiškėjų apklausa vykdyta taikant du apklausos būdus: telefonu ir internetu. Reprezentatyvi ūkio subjektų apklausa vykdyta telefonu.

DUOMENŲ ANALIZĖ

Analizuojant respondentų atsakymus, ataskaitoje bei jos prieduose pateikiami tiek bendrieji atsakymų pasiskirstymai, tiek atsakymų pasiskirstymai pagal įvairias kitas reikšmingas charakteristikas. Statistiškai reikšmingai didesnės reikšmės duomenų analizėje pažymėtos **žalia spalva**, statistiškai reikšmingai mažesnės reikšmės – pilka spalva.

¹ Su ES investicijomis siejamos komunikacijos kokybė vertinama nuo 2009 metų. 2009 m. informaciją apie ES komunikacijos vertinimą rinko UAB „TNS Gallup“, 2010 – 2011 m. – UAB „Socialinės informacijos centras“, 2012 – 2016 m. – UAB „Spinter“.

Statistiškai reikšmingi skirtumai skaičiuojami naudojant statistinių duomenų apdorojimo programą SPSS/PC. Kintamieji tarpusavyje yra krostabuliuojami. Tuomet, naudojant χ^2 kriterijų, tikrinama, ar egzistuoja statistiškai reikšmingas ryšys tarp kintamųjų (reikšmingumo koeficientas p ne didesnis nei 0.05). Jei statistiškai reikšmingas ryšys egzistuoja, tuomet ieškoma, kuriose celėse (atsakymų pasiskirstymuose) jis egzistuoja (naudojant funkciją *Adjusted Residuals*). Statistiškai reikšmingas ryšys celėse nustatomas tikrinant atsakymų pasiskirstymus ir stulpelių, ir eilute sąryšyje su apklaustos imties celėje dydžiu.

STATISTINĖ DUOMENŲ PAKLAIDA

Vertinant rezultatus, būtina kreipti dėmesį į statistinę paklaidą, kuri atsiranda dėl to, jog yra daroma respondentų atranka, o ne vykdoma ištisinė apklausa. Ši paklaida yra apskaičiuojama matematiškai.

Didžiausia statistinė paklaida, vertinant visų respondentų ($n=501$) atsakymus, atsiranda dėl vykdomos atrankos ir yra lygi $\pm 4,4\%$, esant 95% patikimumo lygmeniui. Jei analizuojama mažesnė tikslinė grupė, tuomet, analizuojant rezultatus, reikia atsižvelgti į didesnę galimą maksimalią paklaidą.

Žemiau esančioje lentelėje pateikiami rezultatų patikimumo ribų įvertinimai.

Atrankos dydis	Atsakymų pasiskirstymas									
	50	45/55	40/60	35/65	30/70	25/75	20/80	15/85	10/90	5/95
10	31	30.8	30.4	29.6	28.4	26.8	24.8	22.1	18.6	13.5
75	11.3	11.3	11.1	10.8	10.4	9.8	9.1	8.1	6.8	4.9
100	9.8	9.8	9.6	9.3	9	8.5	7.8	7	5.9	4.3
150	8	8	7.8	7.6	7.3	6.9	6.4	5.7	4.8	3.5
200	6.9	6.9	6.8	6.6	6.4	6	5.5	4.9	4.2	3
300	5.7	5.6	5.5	5.4	5.2	4.9	4.5	4	3.4	2.5
400	4.9	4.9	4.8	4.7	4.5	4.2	3.9	3.5	2.9	2.1
500	4.4	4.4	4.3	4.2	4.0	3.8	3.5	3.1	2.6	1.9

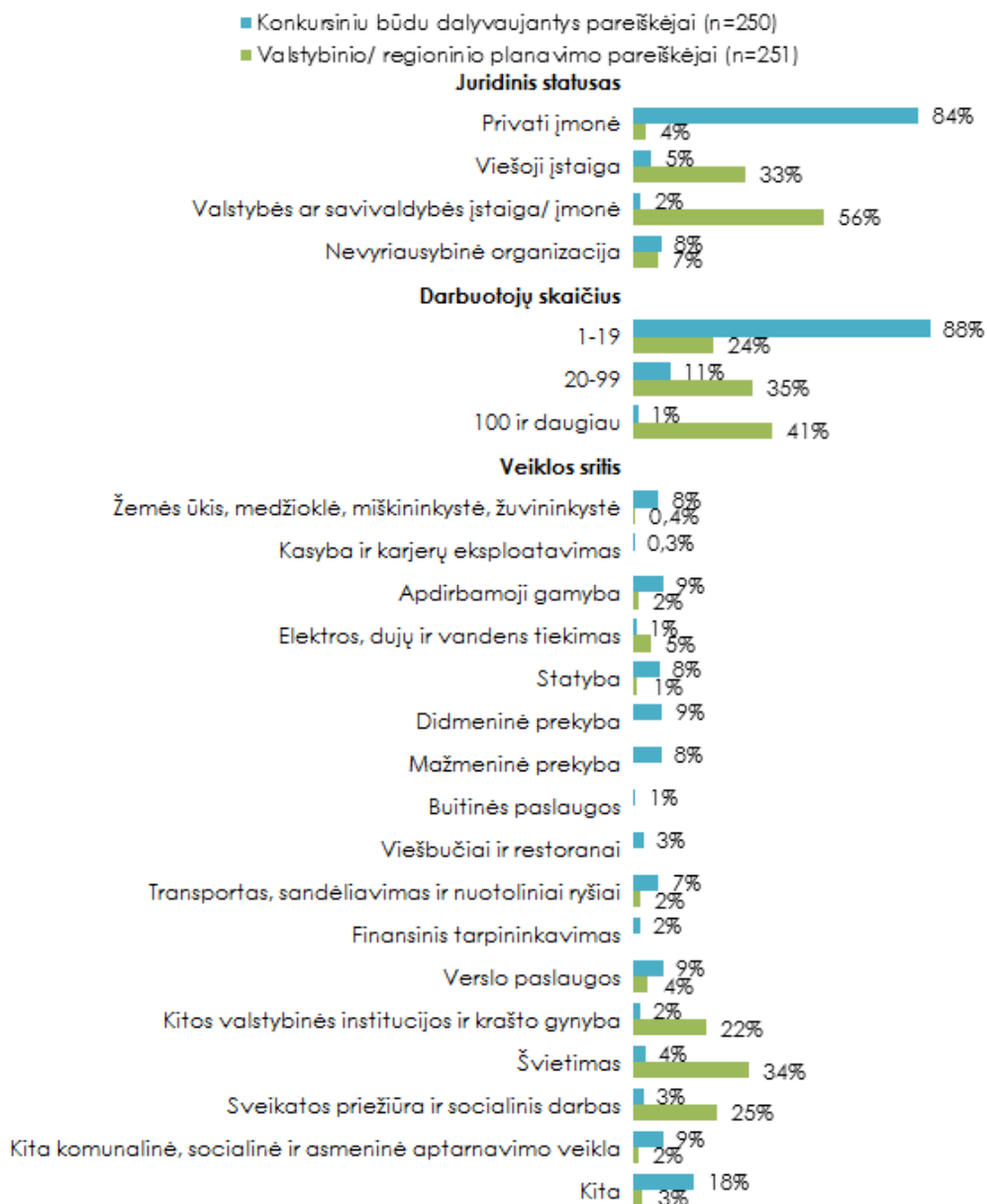
Pavyzdys: Tarkime, kad 501 potencialus pareiškėjas atsakė į klausimą, ar ES investicijos, jų nuomone, yra skirstomos skaidriai. Tarkime, kad 51% jų pasakė, kad investicijos, jų nuomone, yra skirstomos skaidriai. Tai reiškia, kad su 95% tikimybe galima teigti, jog tikroji reikšmė yra intervale $51\% \pm 4,4\%$.

APKLAUSTŲ POTENCIALIŲ PAREIŠKĖJŲ CHARAKTERISTIKOS

Reprezentatyvi imtis reprezentuoja potencialius pareiškėjus, kuriems investicijos skiriamos konkursiniu būdu (toliau ataskaitoje – „konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai“), o „vienetinė“ ir „atrankinė“ imtis – pareiškėjus, kuriems investicijos skiriamos pagal valstybinį arba regioninį planavimą (toliau ataskaitoje – „valstybinio ir regioninio planavimo pareiškėjai“). Pirmojoje imtyje didžiąją dalį sudaro privačios įmonės (84%), antrojoje – viešosios (33%) ir valstybės/ savivaldybės (56%) įstaigos ir įmonės. Atitinkamai, pirmojoje imtyje didžioji dalis įmonių yra mažos, turinčios 1-19 darbuotojų (88%), o antrojoje – vidutinio dydžio (35%) arba didelės (41%) įmonės/ įstaigos.

1 grafinė iliustracija. APKLAUSTŲ POTENCIALIŲ PAREIŠKĖJŲ CHARAKTERISTIKOS I

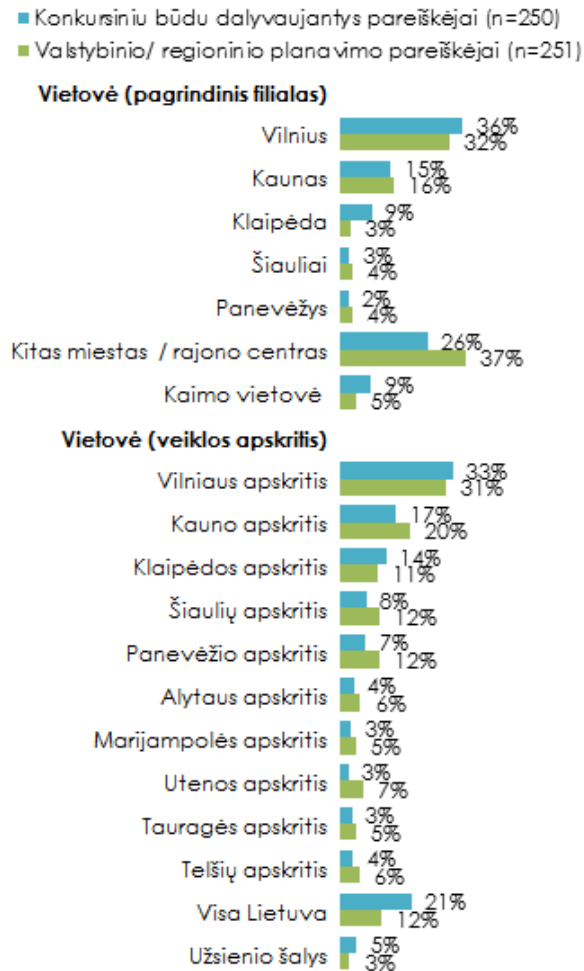
% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų

Pagal vietovę, kurioje įsikūręs pagrindinis įmonės ar įstaigos filialas, didžiausias skirtumas tarp imčių pasireiškia tuo, kad antrojoje, valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjų imtyje yra daugiau įmonių/ įstaigų, kurių pagrindinis filialas įsikūręs ne didmiestyje (42%).

2 grafinė iliustracija. APKLAUSTŲ POTENCIALIŲ PAREIŠKĖJŲ CHARAKTERISTIKOS II

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų

TYRIMO REZULTATAI

1. Apklaustų pareiškėjų patirtis naudojantis ES investicijomis

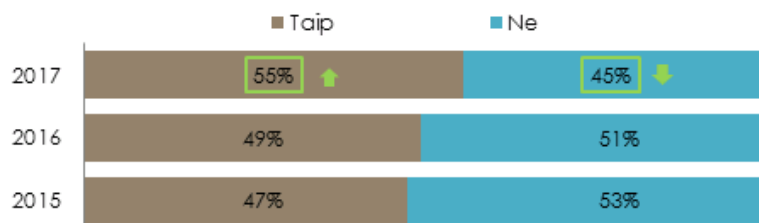
1.1 Naudojimas ES investicijomis praityje ir planai ateičiai

Potencialių pareiškėjų, kurie taip pat yra ir lėšų iš ES investicinių fondų gavėjai, dalis pamažu auga (ypač tarp konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų).

Maždaug pusė (55%) potencialių pareiškėjų yra gavę lėšų iš ES investicinių fondų, t.y. jie yra ne tik potencialūs pareiškėjai, bet ir projektų vykdytojai. Palyginti su ankstesniais metais, tokių įmonių dalis išaugo.

3 grafinė iliustracija. AR YRA GAVĘ LĖŠŲ IŠ ES INVESTICINIŲ FONDŲ?

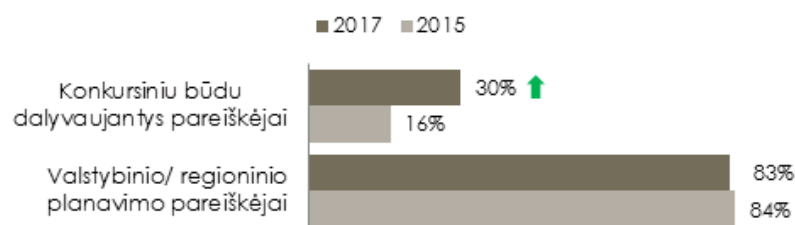
% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

Analizuojant potencialius pareiškėjus pagal būdą, kuriuo jiems gali būti skiriamos investicijos, matome, kad didžioji dauguma valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjų jau yra gavę lėšų iš ES investicinių fondų (83%) ir ši dalis, palyginti su 2015 metais, nepakito. Iš potencialių konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų maždaug trečdalis (30%) taip pat yra ir projektų vykdytojai, jau gavę lėšų iš investicinių fondų. Palyginti su 2015 metais, tokių įmonių dalis išaugo.

4 grafinė iliustracija. GAVĘ LĖŠŲ IŠ ES INVESTICINIŲ FONDŲ PAGAL INVESTICIJŲ SKYRIMO BŪDĄ

% skaičiuojami nuo konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų (2017: n=250, 2015: n=271), ir nuo valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjų (2017: n=251, 2015: n=234)

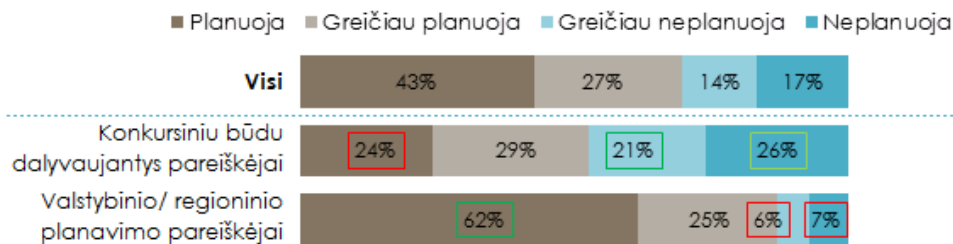
→ Lėšų iš ES investicinių fondų gavėjų yra daugiau tarp vidutinių ir didelių įstaigų/ įmonių, tarp viešųjų, valstybės/ savivaldybės įstaigų/ įmonių ir tarp tų, kurių pagrindinė veiklos sritis yra paslaugos.

Pusė konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų planuoja rengti paraiškas ES investicinių fondų lėšoms gauti ir tokių potencialių pareiškėjų dalis nuo 2015 m. auga.

Rengti paraišką ES investicinių fondų lėšoms gauti planuoja didžioji dauguma valstybinio/regioninio pareiškėjų (planuoja/ greičiau planuoja: 87%) ir maždaug pusė konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų (planuoja/ greičiau planuoja: 53%).

5 grafinė iliustracija. PLANAI RENGTI PARAIŠKĄ ES INVESTICINIŲ FONDŲ LĖŠOMS GAUTI

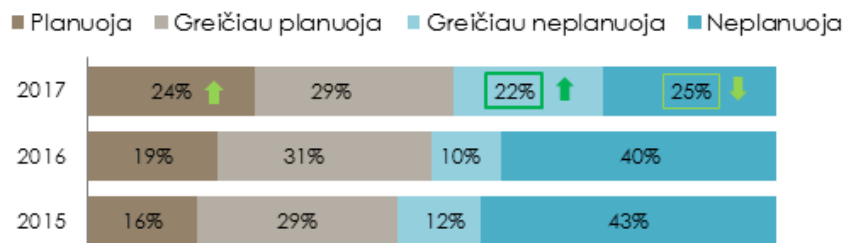
% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (n=501) ir tikslių grupių (konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai: n=250, valstybinio/regioninio planavimo pareiškėjai: n=251)

Palyginti su ankstesniais metais, konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai dažniau planuoja rengti paraišką ES investicinių fondų lėšoms gauti. Ypač stebimas tikrai planuojančių tai daryti dalies didėjimas (2015: 16%, 2016: 19%, 2017: 24%) ir tikrai neplanuojančių to daryti dalies mažėjimas (2015: 43%, 2016: 40%, 2017: 25%).

6 grafinė iliustracija. PLANAI RENGTI PARAIŠKĄ ES INVESTICINIŲ FONDŲ LĖŠOMS GAUTI: KONKURSINIŲ BŪDU DALYVAUJANTYS PAREIŠKĖJAI

% skaičiuojami nuo konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų (2017: n=250, 2016: n=266, 2015: n=271)

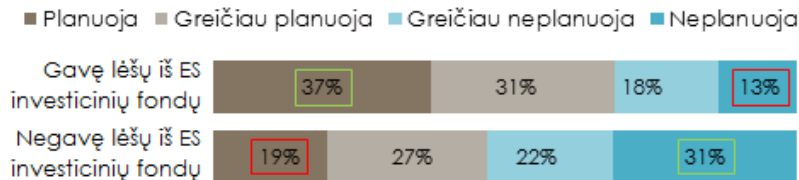
Tie pareiškėjai, kurie jau yra naudojęsi ES investicijomis praityje, yra labiau linkę rengti paraiškas ES investicinių fondų lėšoms gauti nei tie, kurie tokių investicijų praityje nėra gavę.

Tie konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai, kurie gavo lėšų iš ES investicinių fondų praityje, dažniau planuoja rengti paraišką ES investicinių fondų lėšoms gauti ir ateityje (tikrai planuoja:

37%). Tik penktadalis (19%) konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų, kurie anksčiau nėra naudojęsi ES investicijomis, tikrai planuoja rengti paraišką ES investicinių fondų lėšoms gauti.

7 grafinė iliustracija. PLANAI RENGTI PARAIŠKĄ ES INVESTICINIŲ FONDŲ LĖŠOMS GAUTI PAGAL NAUDOJIMĄSI ES INVESTICIJOMIS PRAEITYJE

% skaičiuojami nuo konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų tikslinių grupių (gavę lėšų iš ES investicinių fondų: n=69, negavę lėšų iš ES investicinių fondų: n=178)

Konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai dažniausiai neketina rengti paraiškų ES investicinių fondų lėšoms gauti, nes mano, jog projektus greičiau ir pigiau įgyvendinti savo lėšomis. Valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai kaip didžiausią kliūtį rengti paraišką nurodo didelės sąnaudos, kurių reikalauja projektų rengimas ir įgyvendinimas.

Priežastys, dėl kurių potencialūs pareiškėjai neketina rengti paraiškų ES investicinių fondų lėšoms gauti, priklauso nuo potencialių pareiškėjų finansavimo būdo. Konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai dažniau teigia, kad savo lėšomis įgyvendinti projektą yra greičiau ir pigiau. Ši priežastis yra mažiau svarbi valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjams – jiems labiausiai kliūdo tai, kad tokių projektų rengimas ir įgyvendinimas reikalauja daug sąnaudų.

8 grafinė iliustracija. PRIEŽASTYS, KODĖL NEPLANUOJAMA RENGTI PARAIŠKOS ES INVESTICINIŲ FONDŲ LĖŠOMS GAUTI PAGAL INVESTICIJŲ SKYRIMO BŪDĄ

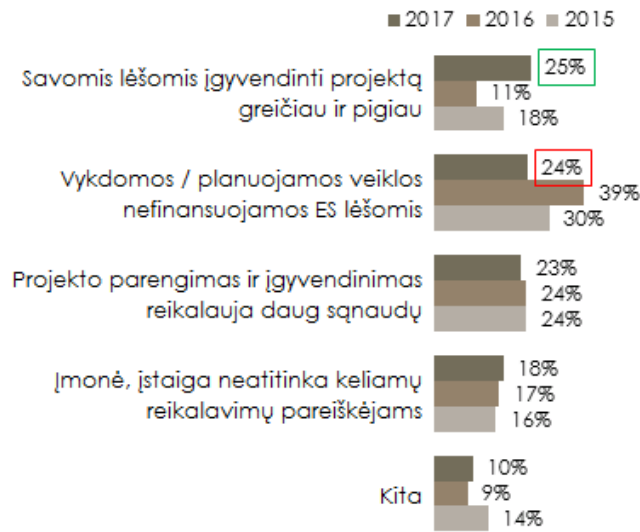
% skaičiuojami nuo tikslinių grupių, neplanuojančių rengti paraišką ES investicinių fondų lėšoms gauti (konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai: n=119, valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai: n=42)

Palyginti su ankstesniais metais, padaugėjo konkursiniu būdu dalyvaujančių potencialių pareiškėjų, kurie nenori teikti paraiškos ES investicinių fondų lėšomis gauti nes mano, kad savo lėšomis įgyvendinti projektą yra greičiau ir pigiau.

9 grafinė iliustracija. PRIEŽASTYS, KODĖL NEPLANUOJAMA RENGTI PARAIŠKOS ES INVESTICINIŲ FONDŲ LĖŠOMS GAUTI: KONKURSINIU BŪDU DALYVAUJANTYS PAREIŠKĖJAI

% skaičiuojami nuo konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų, neplanuojančių rengti paraiškos ES investicinių fondų lėšoms gauti (2017: n=250, 2016: n=266, 2015: n=271)

→ Kad jų vykdomos/ planuojamos veiklos nėra finansuojamos ES lėšomis, dažniau teigia gamyba užsiimančios įmonės. Tai, kad projekto rengimas ir įgyvendinimas reikalauja daug sąnaudų, kaip priežastį neteikti paraiškos ES investicinių fondų lėšoms gauti dažniau nurodo prekyba užsiimančios įmonės bei įmonės, kurių pagrindinė būstinė yra įsikūrusi mažesnėse vietovėse.

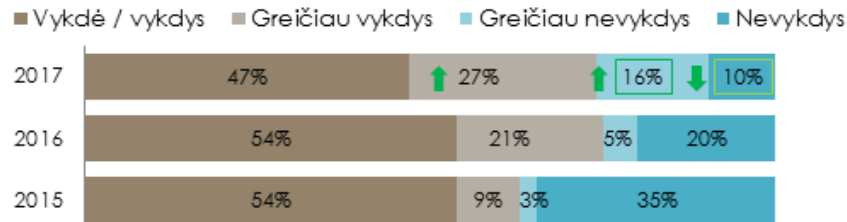
1.2 Bendravimas su projektų tikslinėmis auditorijomis

74% valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjų, gavusių ES investicijas, jau įvykdė arba planuoja įvykdyti išankstines konsultacijas ar projekto pristatymus. Tokių pareiškėjų dalis, išaugusi 2015-2016 m., šiais metais nepakito.

Didžioji dalis (74%) valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjų, gavusių ES investicijas, jau vykdė arba planuoja vykdyti išankstines konsultacijas, projekto pristatymus tikslinėms auditorijoms. Palyginti su ankstesniais metais, sumažėjo tokių, kurie tikrai neplanuoja vykdyti konsultacijų ir pristatymų, tačiau bendra tokias veiklas vykdžiusių/ planuojančių vykdyti dalis nuo 2016 metų išaugimo išliko nepakitusi (2015: 63%, 2016: 75%, 2017: 74%).

10 grafinė iliustracija. IŠANKSTINIŲ KONSULTACIJŲ, PROJEKTO PRISTATYMO TIKSLINĖMS AUDITORIJOMS VYKDYMAS

% skaičiuojami nuo valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjų, gavusių ES investicijas praėityje (2017: 202, 2016: 237, 2015: 197)

→ Išankstines konsultacijas, projekto pristatymus dažniau vykdė arba tikrai planuoja vykdyti valstybinės įstaigos, rečiau – viešosios įstaigos.

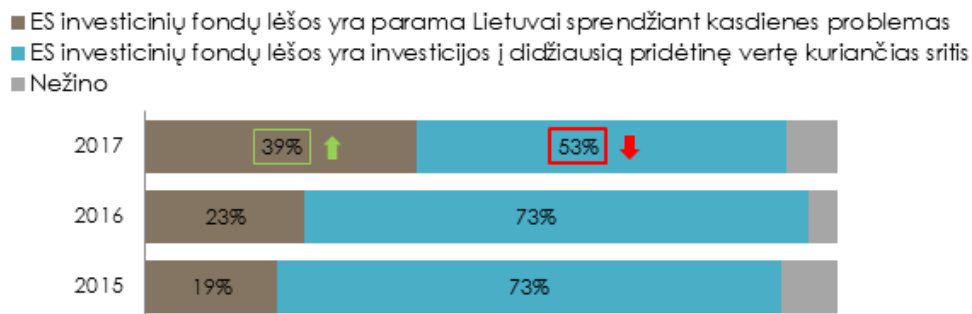
2. ES investicijų Lietuvai tikslai, uždaviniai ir kryptys

Nors nuomonė, kad ES investicijos orientuotos į didžiausią pridėtinę vertę kuriančias sritis yra labiau paplitusi tarp potencialių pareiškėjų (53%), pareiškėjų, suvokiančių ES investicijas kaip paramą Lietuvai sprendžiant kasdienes problemas, dalis nuo 2015 m. auga

Nuomonė, kad ES investicinių fondų lėšos yra investicijos į didžiausią pridėtinę vertę kuriančias sritis, tarp potencialių pareiškėjų yra paplitusi labiau nei nuomonė, kad šios lėšos yra parama Lietuvai sprendžiant kasdienes problemas (53% vs. 39%). Tačiau potencialių pareiškėjų, kurie pritarė pastarajai nuomonei, dalis kasmet didėja (2015: 19%, 2016: 23%, 2017: 39%).

11 grafinė iliustracija. NUOMONĖ APIE ES INVESTICINIUS FONDUS

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

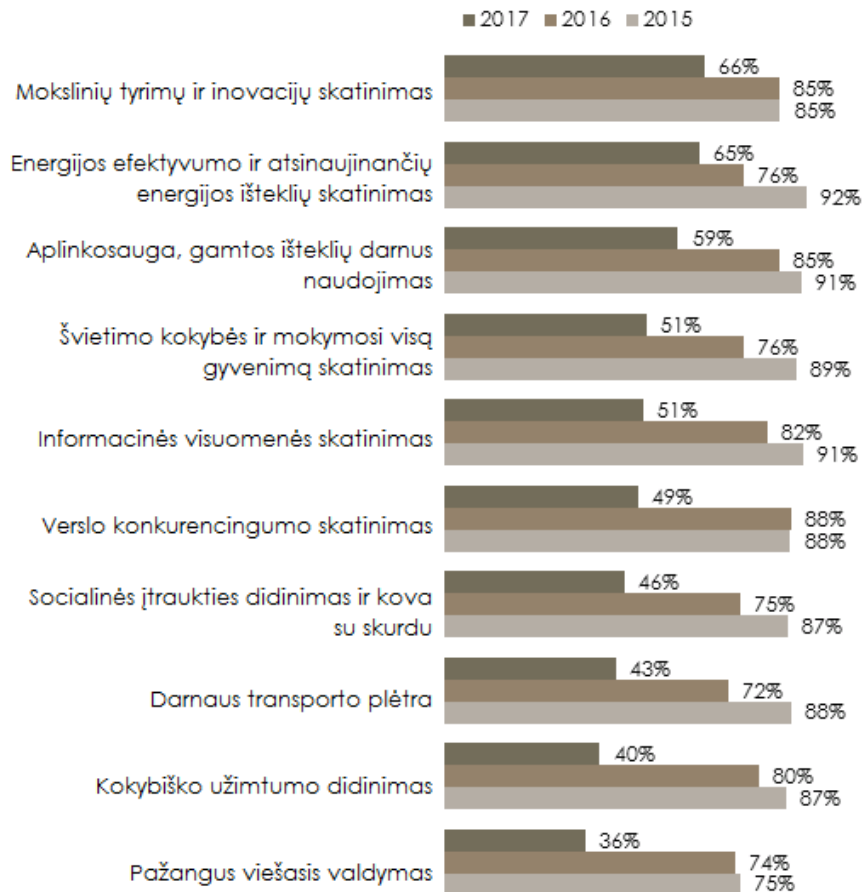
→ Nuomonės, kad ES investicijos yra parama Lietuvai sprendžiant kasdienes problemas, dažniau laikosi įmonės/ įstaigos, įsikūrusios mažesnėse vietovėse, o ES investicijas kaip orientuotas į didžiausią pridėtinę vertę kuriančias sritis dažniau suvokia didžiuosiuose Lietuvos miestuose įsikūrusios organizacijos.

ES investicijos dažniausiai siejamos su tokiais Lietuvos strateginiais tikslais kaip mokslinių tyrimų ir inovacijų skatinimas, tobulėjimu energetikos ir aplinkosaugos srityse, rečiausiai – su kokybiško užimtumo didinimu ir viešojo valdymo pažanga.

Dažniausiai potencialūs pareiškėjai teigia, kad ES investicijos yra orientuotos į tokius Lietuvos strateginius tikslus kaip mokslinių tyrimų ir inovacijų skatinimas (66%) bei energijos efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių skatinimas (65%). Su tuo, kad ES investicijos yra skirtos tokiems Lietuvos strateginiams tikslams kaip socialinės įtraukties didinimas, darnaus transporto plėtra, kokybiško užimtumo didinimas ar pažangus viešasis valdymas, sutinka mažiau nei pusė potencialių pareiškėjų.²

12 grafinė iliustracija. ES INVESTICIJOMIS ĮGYVENDINAMI LIETUVOS STRATEGINIAI TIKSLAI

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

² Daroma prielaida, kad skirtumai tarp 2017 ir 2015-2016 metų galėjo atsirasti dėl skirtingos klausimo uždavimo metodikos: gali būti, kad 2015-2016 metais buvo atskirai klausiama apie kiekvieną strateginį tikslą, o 2017 m. buvo pateiktas iš karto visas atsakymo variantų sąrašas ir respondentai turėjo patys pasirinkti tuos atsakymus, kurie jiems tiko.

→ Potencialiai dalyvaujantys konkursiniu būdu pareiškėjai dažniau nei valstybinio/regioninio planavimo pareiškėjai sieja ES investicijas su tokiais Lietuvos strateginiais tikslais kaip mokslinių tyrimų ir inovacijų bei verslo konkurencingumo skatinimas, darnaus transporto plėtra, kokybiško užimtumo didinimas, švietimo kokybės ir mokymosi visą gyvenimą skatinimas, pažangus viešasis valdymas.

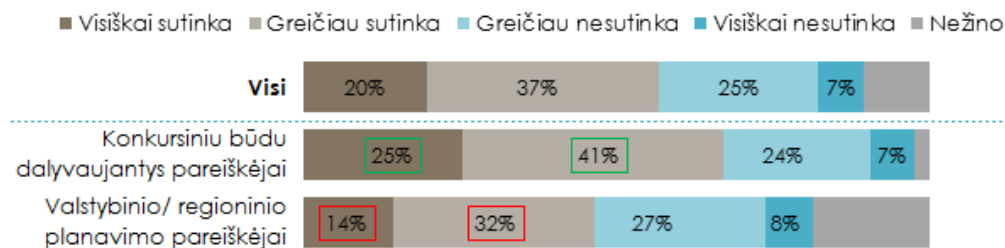
→ Vilniuje įsikūrusios įstaigos/įmonės dažniau prie ES investicijomis įgyvendinamų strateginių tikslų mini mokslinių tyrimų ir inovacijų skatinimą bei pažangų viešąjį valdymą, o mažesnėse vietovėse įsikūrusios įstaigos/įmonės su ES investicijomis dažniau sieja socialinės įtraukties didinimo ir kovos su skurdu strateginius tikslus.

Daugiau nei pusė potencialių pareiškėjų pritaria teiginiui, kad finansinės priemonės yra efektyvesnės investicijos lyginant su subsidijomis. Šiam teiginiui dažniau pritaria konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai.

Teiginiui, kad finansinės priemonės (lengvatinės paskolos, garantijos, palūkanų kompensavimas) yra efektyvesnės investicijos lyginant su subsidijomis (negrąžintinomis lėšomis), pritaria daugiau nei pusė potencialių pareiškėjų (57%, iš kurių visiškai sutinka: 20%, greičiau sutinka: 37%). Konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai nurodytam teiginiui linkę pritari labiau nei valstybinio/regioninio planavimo pareiškėjai, o pastarieji dažniau nurodo šiuo klausimu neturintys nuomonės.

13 grafinė iliustracija. PRITARIMAS TEIGINIUI, KAD FINANSINĖS PRIEMONĖS YRA EFEKTYVESNĖS INVESTICIJOS LYGINANT SU SUBSIDIJOMIS

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (n=501) ir tikslinių grupių (konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai: n=250, valstybinio/regioninio planavimo pareiškėjai: n=251)

→ Teiginiui, kad finansinės priemonės yra efektyvesnės investicijos nei subsidijos, dažniau pritaria privačios įmonės, tie, kurie nėra anksčiau gavę ES paramos, bei įmonės/įstaigos, kurių pagrindinė būstinė įsikūrusi Vilniuje.

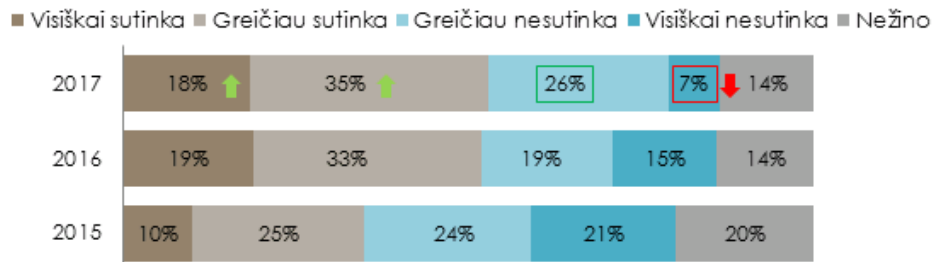
→ Teiginiui, kad finansinės priemonės yra efektyvesnės investicijos nei subsidijos, dažniau nepritaria organizacijos, kurios yra gavusios ES paramą, NVO, kituose didžiuosiuose miestuose įsikūrusios įmonės/įstaigos.

Nuo 2015 metų pamažu auga potencialių pareiškėjų pritarimas teiginiui, kad finansinės priemonės yra efektyvesnės investicijos lyginant su subsidijomis.

Teiginiui, kad finansinės priemonės (lengvatinės paskolos, garantijos, palūkanų kompensavimas) yra efektyvesnės investicijos lyginant su subsidijomis (negražintinomis lėšomis), pritaria pusė potencialių pareiškėjų (53%, iš kurių visiškai sutinka: 18%, greičiau sutinka: 35%). Palyginti su 2015 metais, tokių pareiškėjų dalis padidėjo, o, lyginant su 2016 metais, sumažėjo tokių, kurie su šiuo teiginiu visiškai nesutinka.

14 grafinė iliustracija. PRITARIMAS TEIGINIUI, KAD FINANSINĖS PRIEMONĖS YRA EFEKTYVESNĖS INVESTICIJOS LYGINANT SU SUBSIDIJOMIS

% skaičiuojami nuo valstybinio ir regioninio planavimo pareiškėjų bei paraiškas ketinančių rengti konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų (2017: n=381, 2016: n=371, 2015: n=357)

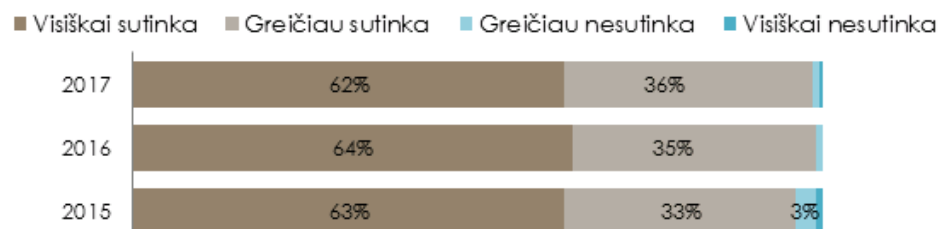
3. ES investicijomis įgyvendinamų projektų naudos Lietuvai vertinimas

Beveik visi pareiškėjai mano, kad, siekdami savo projekto rezultatų, taip pat prisideda ir prie visos Lietuvos rezultatų gerėjimo. Valstybinio ir regioninio planavimo pareiškėjai kiek labiau jaučiasi savo projektais prisidedantys prie visos šalies gerovės.

Beveik visi pareiškėjai sutinka su tuo, kad, siekdami savo projektų rezultatų, jie taip pat prisideda ir prie visos šalies gerovės (visiškai sutinka: 62%, greičiau sutinka: 62%). Ši tendencija nuo 2015 metų išlieka nepakitusi.

15 grafinė iliustracija. PRITARIMAS TEIGINIUI, KAD, SIEKDAMI SAVO PROJEKTO REZULTATŲ, PRISIEDA PRIE VISOS ŠALIES REZULTATŲ

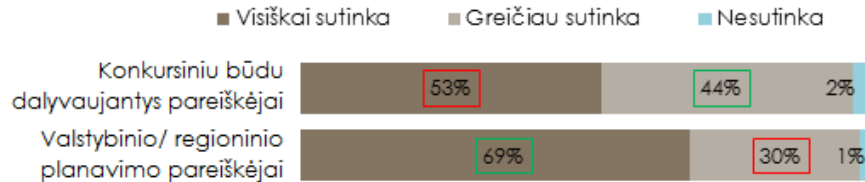
% skaičiuojami nuo valstybinio ir regioninio planavimo pareiškėjų bei paraiškas ketinančių rengti konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų (2017: n=332, 2016: n=371, 2015: n=357)

Valstybinio ir regioninio planavimo pareiškėjai dažniau linkę savo projektus vertinti kaip tikrai prisidedančius prie visos šalies rezultatų (visiškai sutinka: 69%) nei konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai (visiškai sutinka: 53%).

16 grafinė iliustracija. PRITARIMAS TEIGINIUI, KAD, SIEKDAMI SAVO PROJEKTO REZULTATŲ PRISIEDA PRIE VISOS ŠALIES REZULTATŲ, PAGAL INVESTICIJŲ SKYRIMO BŪDĄ

% skaičiuojami nuo tikslinių grupių (konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai, ketinantys rengti paraiškas: n=130, valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai, gavę paramą: n=202)

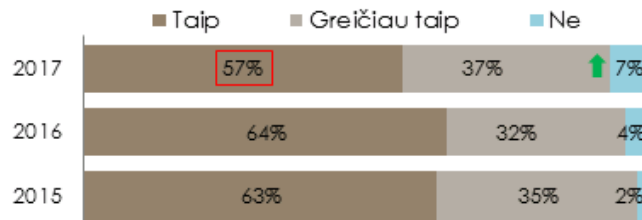

Beveik visi pareiškėjai mano, kad jų projektai yra naudingi Lietuvos gyventojams, tačiau nuo 2015 metų daugėja tokių, kurie nemano, kad žmonės pajus jų projekto naudą.

Beveik visi pareiškėjai mano, kad Lietuvos žmonės pajus jų projekto naudą (tikrai pajus: 57%, greičiau pajus: 37%). Tačiau nuo 2015 metų stebimas pareiškėjų, kurie mano, kad gyventojai nepajus jų projekto naudą, dalies augimas.

15 grafinė iliustracija. AR LIETUVOS ŽMONĖS PAJUS PROJEKTO NAUDĄ?

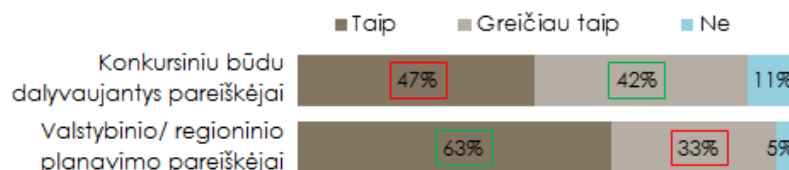
% skaičiuojami nuo valstybinio ir regioninio planavimo pareiškėjų bei paraiškas ketinančių rengti konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų (2017: n=332, 2016: n=371, 2015: n=357)

Valstybinio ir regioninio planavimo pareiškėjai dažniau linkę savo projektus vertinti kaip tikrai naudingus Lietuvos žmonėms nei konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai (63% vs. 47%).

16 grafinė iliustracija. AR LIETUVOS ŽMONĖS PAJUS PROJEKTO NAUDĄ? PAGAL INVESTICIJŲ SKYRIMO BŪDĄ

% skaičiuojami nuo tikslinių grupių (konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai, ketinantys rengti paraiškas: n=130, valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai, gavę paramą: n=202)

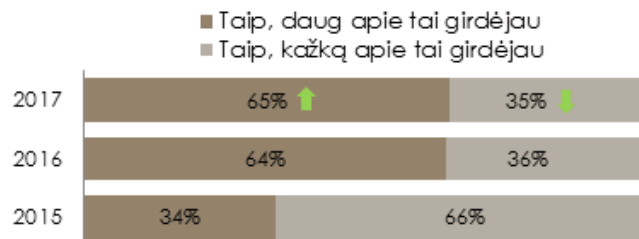
4. Informuotumas apie 2014 - 2020 m. ES investicinių fondų Lietuvai etapą

4.1 Pareiškėjų informuotumas apie 2014-2020 m. ES investicinių fondų Lietuvai etapą

Dauguma potencialių pareiškėjų yra daug girdėję apie 2014-2020 m. ES investicijų etapą. Tokių pareiškėjų dalis, išaugusi 2016 m., šiais metais nepakito.

Dauguma (65%) potencialių pareiškėjų yra gerai informuoti apie 2014-2020 m. ES investicinių fondų Lietuvai etapą, trečdalis – bent kažką apie tai girdėję (35%). 2016 metų išaugęs pareiškėjų informuotumas apie 2014-2020 m. ES investicijų etapą 2017 metais liko nepakitęs.

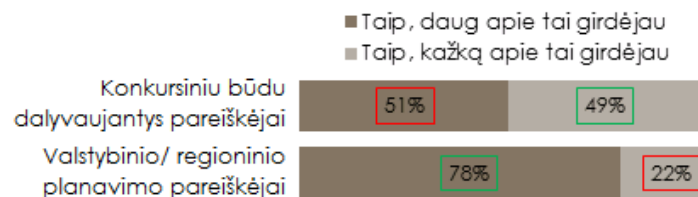
17 grafinė iliustracija. INFORMUOTUMAS APIE 2014-2020 M. ES INVESTICINIŲ FONDŲ LIETUVAI ETAPĄ
% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

Potencialūs valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai yra žymiai geriau informuoti apie 2014-2020 m. ES investicijų Lietuvai etapą (daug apie tai girdėjo: 78%) nei potencialūs konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai (daug apie tai girdėjo: 51%).

18 grafinė iliustracija. INFORMUOTUMAS APIE 2014-2020 M. ES INVESTICINIŲ FONDŲ LIETUVAI ETAPĄ
PAGAL INVESTICIJŲ SKYRIMO BŪDĄ

% skaičiuojami nuo tikslinių grupių (konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai: n=250, valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai: n=251)

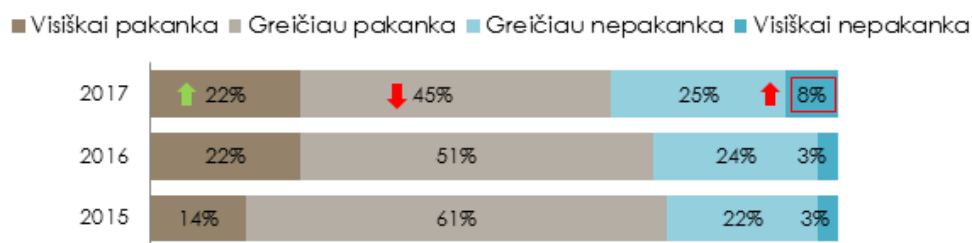
→ Geriau informuoti apie 2014-2020 m. ES investicinių fondų Lietuvai etapą: įmonės/ įstaigos, kurios gavo paramą, kurios turi 100 darbuotojų ir daugiau, viešosios ir valstybės/ savivaldybės įstaigos/ įmonės, įmonės/ įstaigos, įsikūrusios mažesnėse vietovėse.

Daugumai potencialių pareiškėjų informacijos apie ES investicinius fondus užtenka. Trečdaliui potencialių pareiškėjų tokios informacijos trūksta, ir ši dalis nuo 2015 m. auga.

Dauguma (67%) potencialių pareiškėjų teigia, kad informacijos apie ES investicinius fondus jiems daugiau mažiau pakanka (visiškai pakanka: 22%, greičiau pakanka: 45%). Palyginti su ankstesniais metais, pareiškėjų, kuriems informacijos visiškai pakanka, dalis nuo 2016 metų nepakito, tačiau stebimas potencialių pareiškėjų, kuriems tokios informacijos visiškai nepakanka, dalies išaugimas.

19 grafinė iliustracija. INFORMACIJOS APIE ES INVESTICINIUS FONDUS PAKANKAMUMO VERTINIMAS

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

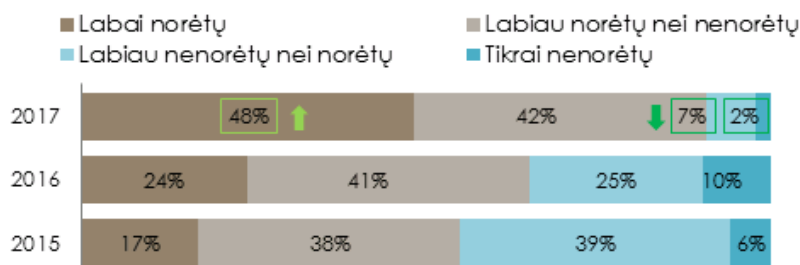
→ Informacijos apie ES investicinius fondus dažniau pakanka: tiems, kurie yra gerai informuoti apie 2014-2020 m. ES investicinių fondų Lietuvai etapą, potencialiems valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjams, gavusiems ES paramą praeityje, valstybės ir savivaldybės įstaigoms/ įmonėms bei įmonėms, turinčioms 100 darbuotojų ir daugiau.

Informacijos apie ES investicinius fondus poreikis išaugo ir šiemet yra labai didelis: daugiau tokios informacijos norėtų gauti 9 iš 10 potencialių pareiškėjų.

Beveik visi potencialūs pareiškėjai (91%) norėtų gauti daugiau informacijos apie ES investicinius fondus (labai norėtų: 48%, labiau norėtų nei nenorėtų: 42%). Palyginti su ankstesniais metais, informacijos apie ES investicinius fondus poreikis išaugo (ypatingai padaugėjo tokių, kurie labai norėtų gauti daugiau tokios informacijos, 2015: 17%, 2016: 24%, 2017: 48%).

20 grafinė iliustracija. POREIKIS GAUTI DAUGIAU INFORMACIJOS APIE ES INVESTICINIUS FONDUS

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

- Daugiau informacijos apie ES investicinius fondus dažniau norėtų gauti potencialūs valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai.
- Tokios informacijos dažniau nenorėtų gauti potencialūs konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai.

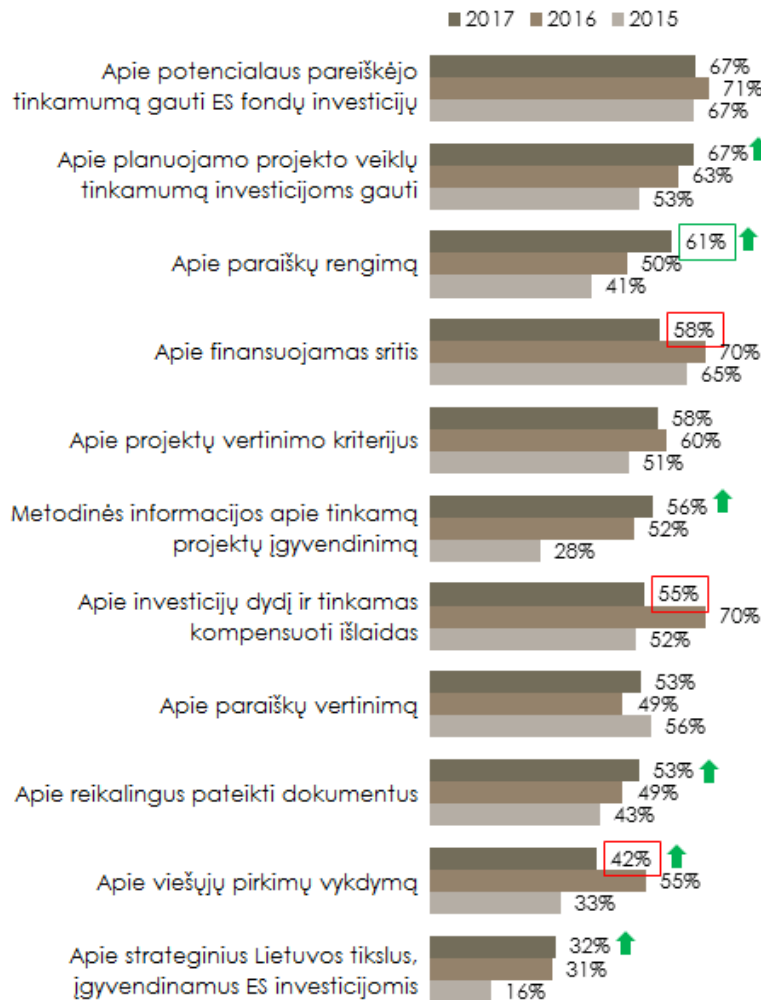
Potencialiems pareiškėjams labiau trūksta informacijos apie tai, kokios įmonės/ institucijos ir kokiems projektams įgyvendinti gali gauti ES fondų investicijas, mažiausiai – apie viešųjų pirkimų vykdymą ir ES investicijomis įgyvendinamus ES strateginius tikslus.

Labiausiai potencialiems pareiškėjams trūksta informacijos apie jų įmonės/ įstaigos arba planuojamo projekto veiklų tinkamumą pretenduoti į ES fondų investicijas (po 67%). Daugiau nei pusei potencialių pareiškėjų, kuriems trūksta informacijos, nurodė, kad norėtų gauti daugiau informacijos apie paraiškų rengimą (61%), finansuojamas sritis (58%), projekto vertinimo kriterijus (58%), tinkamą projektų įgyvendinimą (56%), investicijų dydį ir tinkamas kompensuoti išlaidas (55%), paraiškų vertinimą (53%), reikalingus pateikti dokumentus (53%). Informacijos apie viešųjų pirkimų vykdymą (42%) ir strateginius Lietuvos tikslus, įgyvendinamus ES investicijomis, (32%) potencialiems pareiškėjams trūksta mažiausiai.

Palyginti su 2016 metais, išaugo pareiškėjų, kuriems trūksta informacijos apie paraiškų rengimą, dalis, tačiau sumažėjo informacijos apie finansuojamas sritis, investicijų dydį ir tinkamas kompensuoti išlaidas bei viešųjų pirkimų vykdymą poreikis.

22 grafinė iliustracija. TRŪKSTAMA INFORMACIJA APIE ES INVESTICINIUS FONDUS

% skaičiuojami nuo norinčių gauti daugiau informacijos apie ES investicinius fondus (2017: n=444, 2016: n=330, 2015: n=277)

→ Įvairios informacijos apie ES investicinius fondus dažniau trūksta potencialiems pareiškėjams, kurie galėtų ES investicijas konkursiniu būdu, anksčiau negavusiems ES paramos, mažoms įmonėms bei privačiam verslui.

Analizuojant informaciją, kurios trūksta pareiškėjams, pagal investicijų skyrimo būdą matome, kad konkursiniu būdu galintys dalyvauti pareiškėjai jaučia didesnį informacijos apie ES investicinius fondus trūkumą. Palyginti su 2015 metais, stebimas mažėjantis valstybinio/ regioninio

planavimo pareiškėjų poreikis papildomai informacijai ir didėjantis tokios informacijos poreikis konkursiniu būdu galintiems dalyvauti pareiškėjams.³

23 grafinė iliustracija. TRŪKSTAMA INFORMACIJA APIE ES INVESTICINIUS FONDUS PAGAL INVESTICIJŲ SKYRIMO BŪDĄ

% skaičiuojami nuo tikslinių grupių, norinčių gauti daugiau informacijos apie ES investicinius fondus

	Valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai		Konkursiniu būdu galintys dalyvauti pareiškėjai	
	2015	2017	2015	2017
	n=145	n=229	n=132	n=215
Apie strateginius Lietuvos tikslus, įgyvendinamus ES investicijomis	20%	22%	16%	42%
Apie potencialaus pareiškėjo tinkamumą gauti ES fondų investicijų	77%	57%	67%	78%
Apie planuojamo projekto veiklų tinkamumą investicijoms gauti	56%	56%	53%	79%
Apie investicijų dydį ir tinkamas kompensuoti išlaidas	49%	39%	52%	72%
Apie reikalingus pateikti dokumentus	38%	40%	43%	68%
Apie projektų vertinimo kriterijus	41%	44%	51%	73%
Apie finansuojamas sritis	63%	45%	65%	73%
Apie paraiškų rengimą	41%	50%	41%	74%
Apie paraiškų vertinimą	58%	35%	56%	73%
Metodinės informacijos apie tinkamą projektų įgyvendinimą	30%	43%	28%	71%
Apie viešųjų pirkimų vykdymą	30%	31%	33%	54%

4.2 Turimos informacijos apie 2014-2020 m. ES investicijų fondus kokybė

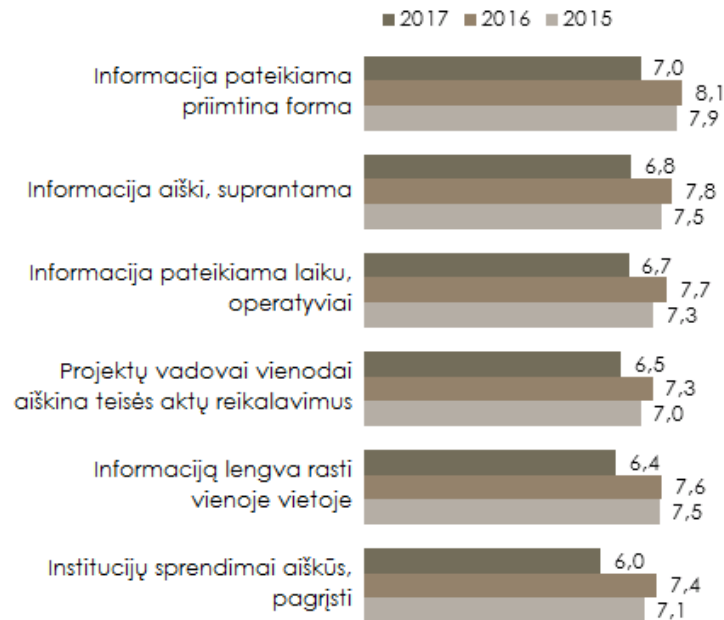
Informacijos apie ES investicinius fondus kokybės aspektus potencialūs pareiškėjai vertina 6-7 balais iš 10. Geriausiai vertinama informacijos pateikimo forma, prasčiausiai – institucijų sprendimų pagrįstumas. Palyginti su ankstesniais metais, visų informacijos kokybės aspektų vertinimas suprastėjo.

Informacijos apie ES investicinius fondus kokybės aspektus potencialūs pareiškėjai vertina 6,0-7,0 balų iš 10 galimų amplitudėje. Geriausiai potencialūs pareiškėjai vertina informacijos apie ES investicinius fondus pateikimo formą (7,0 balai iš 10), blogiausiai – institucijų sprendimų aiškumą ir pagrįstumą (6,0 balai iš 10). Informacijos aiškumas, operatyvumas, teisės aktų reikalavimų aiškinimo vienodumas, informacijos pateikimas vienoje vietoje vertinami vidutiniškai (6,4-6,8 balai). Palyginti su ankstesniais metais, visų informacijos kokybės aspektų vertinimas kiek suprastėjo.

³ Keliama prielaida, jog tokie skirtumai galėjo būti sąlygoti ne tiek objektyvių pokyčių, kiek skirtumų, atsirandančių dėl pokyčių imtyse, pavyzdžiui, 2017 metų konkursiniu būdu galinčių dalyvauti pareiškėjų imtyje 30% yra gavę ES paramą praeityje, o 2016 metais tokių buvo 16%. Apskritai šiame labai išaugo pareiškėjų, kurie nurodė, kad jie norėtų gauti papildomos informacijos apie ES investicinius fondus, dalis. Tai irgi galėjo turėti poveikį rezultatų apie tai, kokios būtent informacijos trūksta, pokyčiams.

24 grafinė iliustracija. INFORMACIJOS APIE ES INVESTICINIUS FONDUS KOKYBĖS ASPEKTŲ VERTINIMAS

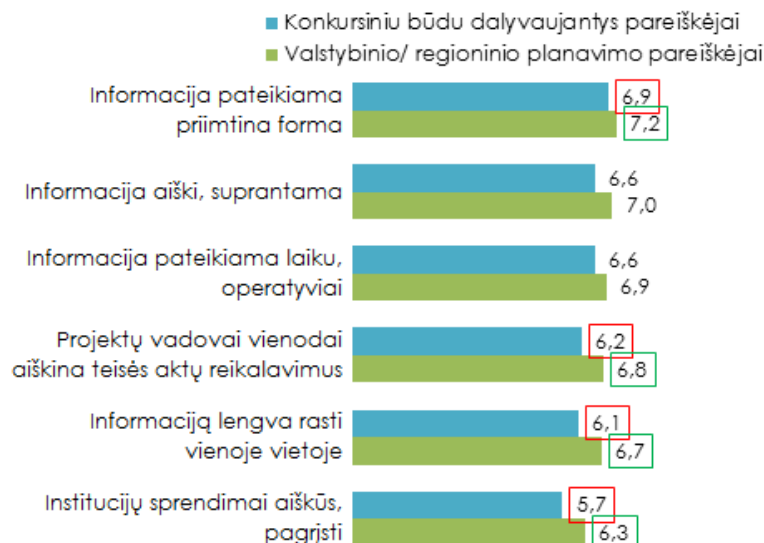
Vidurkiai skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

Daugumą informacijos apie ES investicinius fondus kokybės aspektų konkursiniu būdu galintys dalyvauti pareiškėjai vertina prasčiau (5,7-6,9 balai iš 10) nei potencialūs valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai (6,3-7,2 balai iš 10).

25 grafinė iliustracija. INFORMACIJOS APIE ES INVESTICINIUS FONDUS KOKYBĖS ASPEKTŲ VERTINIMAS PAGAL INVESTICIJŲ SKYRIMO BŪDĄ

Vidurkiai skaičiuojami nuo tikslinių grupių (konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai: n=250, valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai: n=251)

- Daugumą informacijos apie ES investicinius fondus kokybės aspektų geriau vertina gavę ES paramą praeityje, vidutinės ir didelės įmonės/ įstaigos, valstybės ir savivaldybės įmonės/ įstaigos.
- Daugumą informacijos apie ES investicinius fondus kokybės aspektų prasčiau vertina neturėję ES paramos, mažos, privačios įmonės.

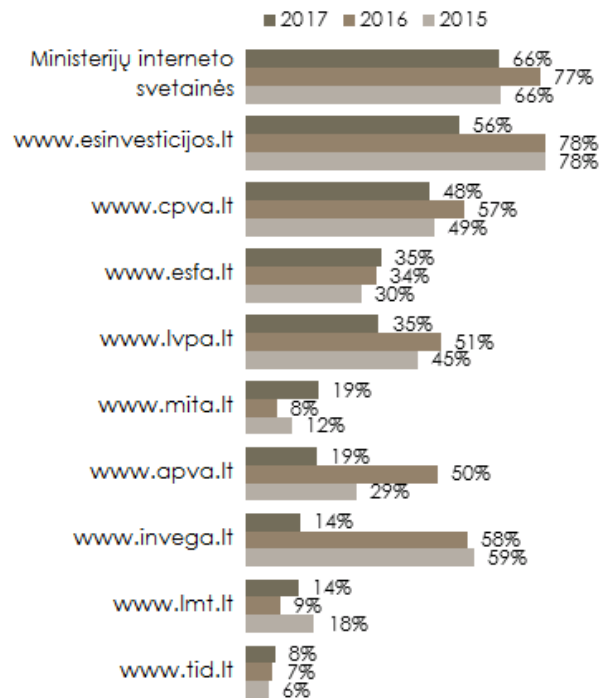
4.3 Informacijos apie ES investicijas Lietuvai šaltiniai

Internetinį puslapį www.esinvesticijos.lt kaip teikiantį informaciją apie ES investicijas spontaniškai pamini kas antras potencialus pareiškėjas.

Dažniausiai potencialūs pareiškėjai tarp internetinių svetainių, pateikiančių informaciją apie ES investicijas, mini įvairių ministerijų svetaines (66%). Daugiau nei pusė spontaniškai pamini ir puslapį www.esinvesticijos.lt (56%). Gana dažnai kaip teikiančios informaciją apie ES investicijas minimos CPVA (48%), ESFA (35%) ir LVPA (35%) internetinės svetainės. Penktadalis pareiškėjų (po 19%) su tokia informacija sieja MITA ir APVA internetinius puslapius. Rečiausiai tarp internetinių svetainių, pateikiančių informaciją apie ES investicijas, minimos INVEGA (14%), LMT (14%) ir TID (8%) svetainės.⁴

26 grafinė iliustracija. INTERNETINIŲ SVETAINIŲ, PATEIKIANČIŲ INFORMACIJĄ APIE ES INVESTICIJAS, ŽINOMUMAS

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

⁴ Palyginamumas su ankstesniais metais yra ribotas, kadangi 2015-2016 m. tinkamus atsakymus respondentai rinkosi iš pateikto sąrašo (buvo matuojamas paskatintas žinomumas), o 2017 metais respondentai turėjo pateikti spontaniškus atsakymus (spontaninis žinomumas visada yra žemesnis už paskatintą žinomumą).

→ Iš konkursiniu būdu galinčių dalyvauti pareiškėjų Internetinę svetainę www.esinvesticijos.lt dažniau spontaniškai pamini viešosios įstaigos, valstybės/savivaldybės įstaigos/ įmonės bei NVO, įmonės, kurių pagrindinė veiklos sritis yra paslaugos, įmonės/ įstaigos, kurių pagrindinė būstinė yra Vilniuje.

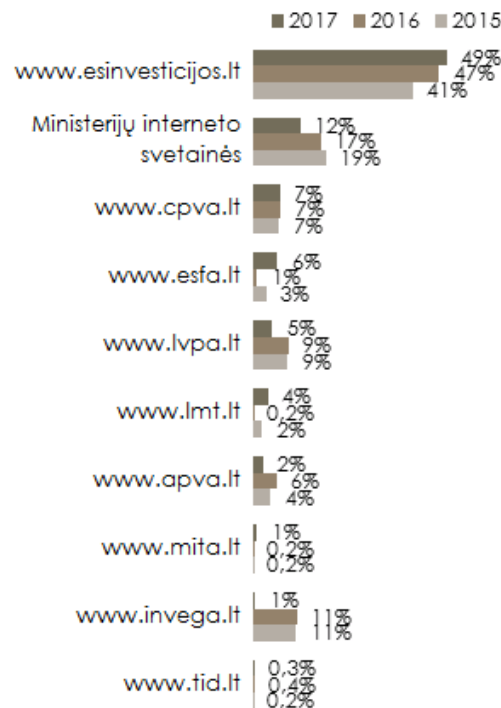
→ Iš potencialių valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjų internetinę svetainę www.esinvesticijos.lt dažniau nurodo žinančios didelės įstaigos/ įmonės (turinčios 100 darbuotojų ir daugiau).

Pusei potencialių pareiškėjų (49%) interneto svetainė www.esinvesticijos.lt yra pagrindinis informacijos apie ES investicijas šaltinis.

Pusė potencialių pareiškėjų (49%) kaip pagrindinę svetainę, kurioje galima rasti informacijos apie ES investicijas, įvardina internetinį puslapį www.esinvesticijos.lt. Kas dešimtas pareiškėjas kaip pagrindinę informacijos apie ES investicijas interneto svetainę nurodo kurios nors iš ministerijų internetinį puslapį.

27 grafinė iliustracija. PAGRINDINĖ INTERNETO SVETAINĖ, KURIOJE GALIMA RASTI INFORMACIJOS APIE ES INVESTICIJAS

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

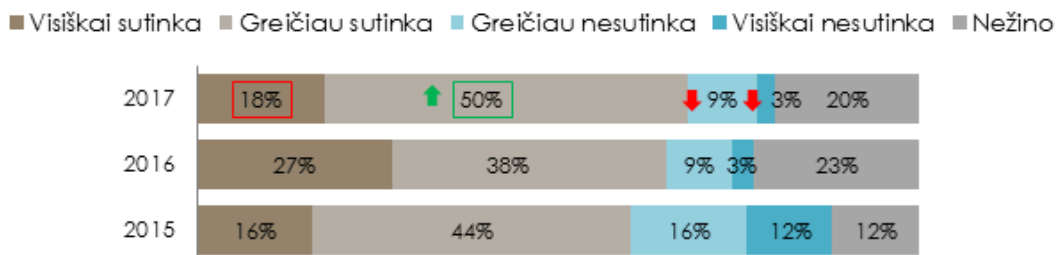
→ Kaip pagrindinę interneto svetainę, kurioje galima rasti informacijos apie ES investicijas, www.esinvesticijos.lt š konkursiniu būdu galinčių dalyvauti pareiškėjų dažniau nurodo VŠĮ, NVO, įmonės, kurių pagrindinė veiklos sritis yra paslaugos, įmonės/ įstaigos, kurių pagrindinė būstinė yra Vilniuje, o iš potencialių valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjų - didelės įstaigos/ įmonės (turinčios 100 darbuotojų ir daugiau).

Didžioji dauguma pareiškėjų sutinka su tuo, kad www.esinvesticijos.lt galima rasti pagrindinę informaciją apie ES investicijas, ir tokių pareiškėjų dalis nuo 2015 metų auga.

Teiginiui, kad interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt galima rasti pagrindinę reikalingą informaciją apie ES investicijas pritaria didžioji dauguma potencialių pareiškėjų (visiškai/ greičiau sutinka 68%). Potencialių pareiškėjų, sutinkančių su šiuo teiginiu, dalis nuo 2015 m. padidėjo (sutinka, 2015: 60%, 2016: 65%, 2017: 68%).

28 grafinė iliustracija. PRITARIMAS TEIGINIUI, KAD INTERNETO SVETAINĖJE ESINVESTICIJOS.LT RANDAMA PAGRINDINĖ REIKALINGA INFORMACIJA APIE ES INVESTICIJAS

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

→ Teiginiui, kad interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt galima rasti pagrindinę reikalingą informaciją apie ES investicijas, dažniau pritaria tos įmonės ar įstaigos, kurių pagrindinis filialas įsikūręs mažesnėse vietovėse.

5. ES investicinių fondų valdymo vertinimas

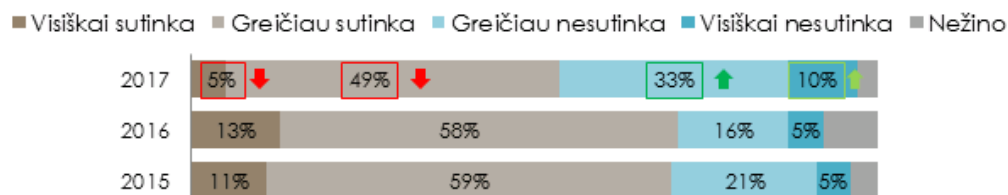
5.1 ES investicinių fondų valdymo profesionalumas

Tik kas antras potencialus pareiškėjas mano, kad ES investicijos Lietuvoje yra valdomos profesionaliai, ir tokių pareiškėjų dalis, palyginti su ankstesniais metais, sumažėjo.

Tik kiek daugiau nei pusė (54%) potencialių pareiškėjų ES investicijų Lietuvoje valdymą vertina kaip profesionalų (visiškai sutinka: 5%, greičiau sutinka: 49%). Palyginti su ankstesniais metais, ES investicijų administravimo profesionalumo vertinimas suprastėjo (sutinka, 2015: 70%, 2016: 71%).

29 grafinė iliustracija. PRITARIMAS TEIGINIUI, KAD ES INVESTICIJOS LIETUVOJE YRA VALDOMOS PROFESIONALIAI

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

→ Su teiginiu, kad ES investicijos Lietuvoje yra valdomos profesionaliai, dažniau sutinka potencialūs valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai, gavę ES paramą praityje, įmonės/ įstaigos, turinčios 100 darbuotojų ir daugiau, valstybės ir savivaldybių įstaigos/ įmonės bei įmonės/ įstaigos, kurių pagrindinis filialas įsikūręs mažesnėse vietovėse.

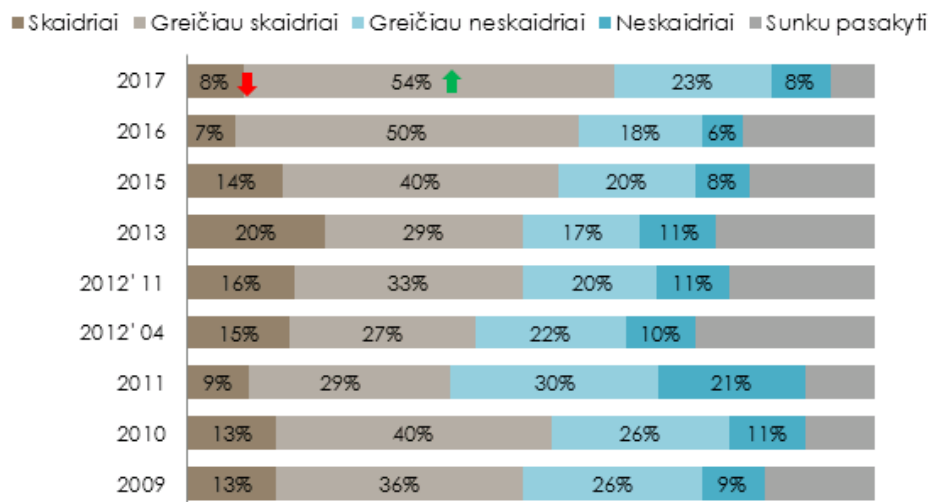
5.2 ES investicinių fondų valdymo skaidrumas

Dauguma potencialių pareiškėjų ES investicijų Lietuvoje skirstymą vertina kaip skaidrų ir tokių pareiškėjų dalis, palyginti su 2015-2016 metais, išaugo.

Didžioji dauguma potencialių pareiškėjų (62%) ES investicijų Lietuvoje skirstymą vertina kaip daugiau mažiau skaidrų (skaidrus: 8%, greičiau skaidrus: 54%). Nuo 2015 metų ES investicijų Lietuvoje skirstymą vertinančių kaip skaidrų pareiškėjų dalis auga (2015: 54%, 2016: 57%).

30 grafinė iliustracija. NUOMONĖ APIE ES INVESTICIJŲ LIETUVOJE SKIRSTYMO SKAIDRUMĄ

% skaičiuojami nuo visų apklaustų respondentų (2017: n=501, 2016: n=503, 2015: n=505)

→ ES investicijų Lietuvoje skirstymą kaip skaidrų dažniau vertina potencialūs valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai, gavę ES paramą praityje, didelės ir vidutinės įmonės, valstybės ir savivaldybių įstaigos/ įmonės.

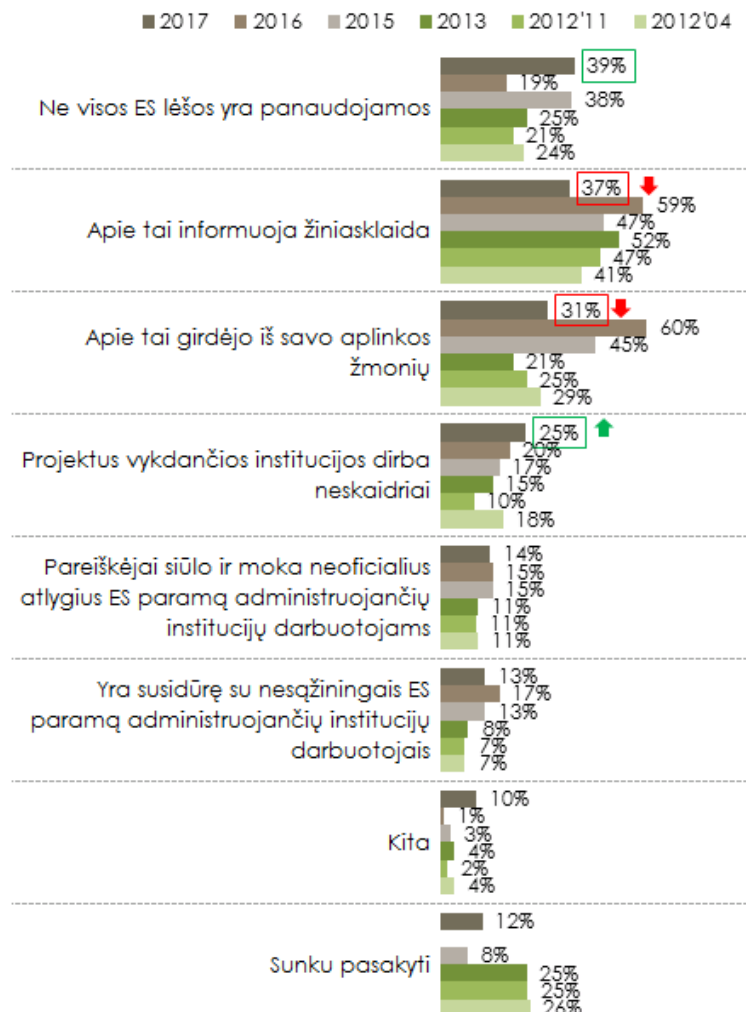
Tai, kad ES lėšų skirstymas kai kurių pareiškėjų suvokiamas kaip neskaidrus, dažniausiai lemia neigiama informacija iš žiniasklaidos ir artimos aplinkos žmonių. Tokių pareiškėjų dalis, palyginti su 2015-2016 metais, sumažėjo. Asmeniškai su neskaidriu ES lėšų skirstymu yra susidūrę 13% pareiškėjų.

Dažniausiai dėl ES investicijų skirstymo skaidrumo Lietuvoje potencialūs pareiškėjai abejoja, nes mano, jog ne visos ES lėšos yra panaudojamos (39%), nes apie neskaidrų skirstymą informuoja Lietuvos žiniasklaida (37%). Maždaug trečdalis potencialių pareiškėjų apie neskaidrų ES lėšų skirstymą yra girdėję iš savo aplinkos žmonių (31%), o ketvirtadalis mano, kad neskaidriai dirba projektus vykdančios institucijos. 13% pareiškėjų yra asmeniškai susidūrę su nesąžiningais ES paramą administruojančių institucijų darbuotojais.

Palyginti su 2015-2016 metais, sumažėjo pareiškėjų, kurie neigiamą nuomonę apie ES lėšų skirstymo skaidrumą susidaro iš žiniasklaidos ar artimos aplinkos pateikiamos informacijos, tačiau padaugėjo tokių, kurie mano, kad projektus vykdančios institucijos dirba neskaidriai.

32 grafinė iliustracija. PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ MANO, KAD ES LĖŠOS SKIRSTOMOS NESKAIDRIAI

% skaičiuojami nuo manančių, kad lėšos skirstomos neskaidriai (2017: n=188, 2016: n=217, 2015: n=230, 2013: n=252, 2012'11: n=256, 2012'04: n=287)

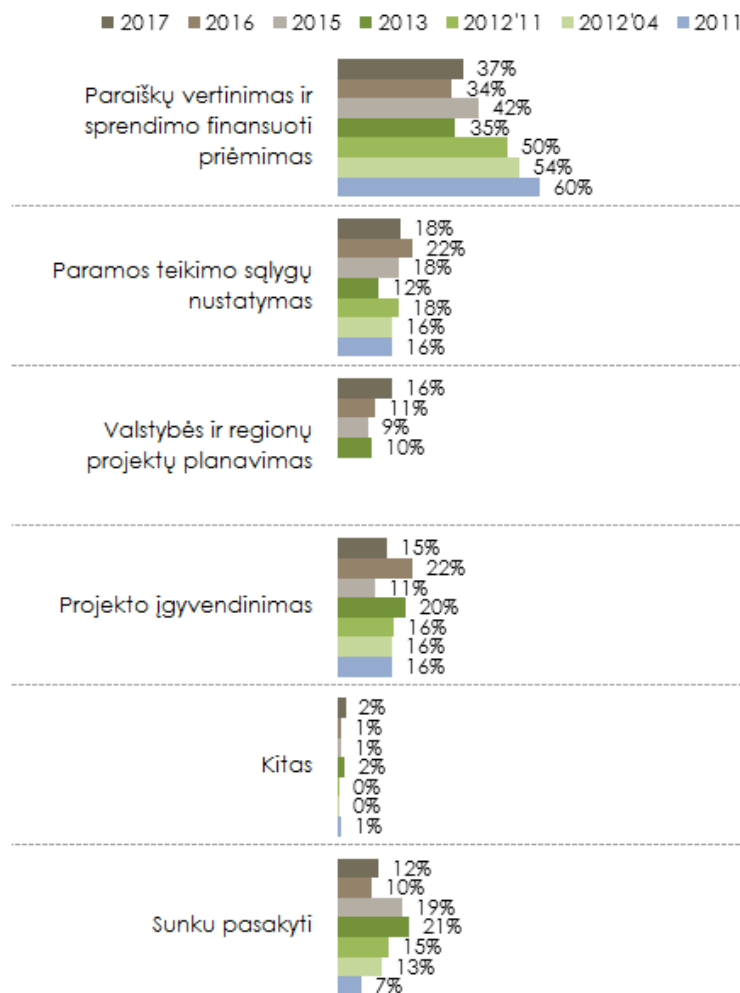
→ Nuomonę apie tai, kad ES lėšų skirstymas yra neskaidrus, iš savo aplinkos žmonių dažniau girdėjo mažos įmonės, o gamyba užsiimančios įmonės dažniau teigia asmeniškai susidūrusios su nesąžiningais ES paramą administruojančių institucijų darbuotojais.

Paraiškų vertinimo ir sprendimo finansuoti priėmimo etapas pareiškėjų vertinamas kaip neskaidriausias ES investicijų administravimo etapas, ir ši tendencija nekinta nuo 2011 metų.

Kaip ir ankstesniais metais, taip ir šiemet kaip neskaidriausią ES investicijų administravimo etapą potencialūs pareiškėjai įvardina paraiškų vertinimą ir sprendimo finansuoti priėmimą (37%).

33 grafinė iliustracija. ES INVESTICIJŲ ADMINISTRAVIMO ETAPAS, VERTINAMAS KAIP NESKAIDRIAUSIAS

% skaičiuojami nuo manančių, kad lėšos skirstomos neskaidriai (2017: n=188, 2016: n=217, 2015: n=230, 2013: n=252, 2012'11: n=256, 2012'04: n=287)

DUOMENŲ SANTRAUKA:

- Pusė potencialių pareiškėjų (55%) yra praeityje gavę lėšų iš ES investicinių fondų. Palyginti su ankstesniais metais, tokių pareiškėjų dalis auga (2015: 47%, 2016: 49%).
- 70% potencialių pareiškėjų planuoja rengti paraišką ES investicinių fondų lėšoms gauti: 87% valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjų ir 53% konkursiniu būdu dalyvaujančių pareiškėjų. Pastarųjų dalis per pastaruosius metus pamažu auga (2015: 45%, 2016: 50%).
- Konkursiniu būdu dalyvaujantys pareiškėjai dažniausiai (25%) neketina rengti paraiškų ES investicinių fondų lėšoms gauti, nes mano, jog projektus greičiau ir pigiau įgyvendinti savo lėšomis. Valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjai kaip didžiausią kliūtį rengti paraiškas nurodo dideles sąnaudas, kurių reikalauja projektų rengimas ir įgyvendinimas (42%).
- 74% valstybinio/ regioninio planavimo pareiškėjų, gavusių ES investicijas, jau įvykdė arba planuoja įvykdyti išankstines konsultacijas ar projekto pristatymus. Tokių pareiškėjų dalis, išaugusi 2015-2016 m., šiais metais nepakito (2015: 63%, 2016: 75%).
- Nuomonė, kad ES investicinių fondų lėšos yra investicijos į didžiausią pridėtinę vertę kuriančias sritis, tarp potencialių pareiškėjų yra paplitusi labiau nei nuomonė, kad šios lėšos yra parama Lietuvai sprendžiant kasdienes problemas (53% vs. 39%). Tačiau potencialių pareiškėjų, kurie pritarę pastarajai nuomonei, dalis kasmet didėja (2015: 19%, 2016: 23%, 2017: 39%).
- ES investicijos dažniausiai siejamos su tokiais Lietuvos strateginiais tikslais kaip mokslinių tyrimų ir inovacijų skatinimas (66%), tobulėjimu energetikos (65%) ir aplinkosaugos (59%) srityse, rečiausiai – su darnaus transporto plėtra (43%), kokybiško užimtumo didinimu (40%) ir viešojo valdymo pažanga (36%).
- Nuo 2015 metų pamažu auga potencialių pareiškėjų pritarimas teiginiui, kad finansinės priemonės yra efektyvesnės investicijos lyginant su subsidijomis (2015: 35%, 2016: 52%, 2017: 53%).
- Beveik visi pareiškėjai sutinka su tuo, kad, siekdami savo projektų rezultatų, jie taip pat prisideda ir prie visos šalies gerovės (visiškai sutinka: 62%, greičiau sutinka: 62%). Ši tendencija nuo 2015 metų išlieka nepakitusi.
- Beveik visi pareiškėjai mano, kad Lietuvos žmonės pajus jų projekto naudą (tikrai pajus: 57%, greičiau pajus: 37%). Tačiau nuo 2015 metų stebimas pareiškėjų, kurie mano, kad gyventojai nepajus jų projekto naudos, dalies augimas (2015: 2%, 2016: 4%, 2017: 7%).
- Dauguma (65%) potencialių pareiškėjų yra gerai informuoti apie 2014-2020 m. ES investicinių fondų Lietuvai etapą, 35% – bent kažką apie tai girdėję. 2016 metų išaugęs pareiškėjų informuotumas apie 2014-2020 m. ES investicijų etapą 2017 metais liko nepakitęs.
- Daugumai (67%) potencialių pareiškėjų informacijos apie ES investicinius fondus užtenka. Trečdaliui potencialių pareiškėjų tokios informacijos trūksta, ir ši dalis nuo 2015 m. auga (2015: 25%, 2016: 27%, 2017: 33%).
- Beveik visi potencialūs pareiškėjai (91%) norėtų gauti daugiau informacijos apie ES investicinius fondus.

- Potencialiems pareiškėjams labiau trūksta informacijos apie tai, kokios įmonės/ institucijos ir kokiems projektams įgyvendinti gali gauti ES fondų investicijas (po 67%), mažiausiai – apie viešųjų pirkimų vykdymą (42%) ir ES investicijomis įgyvendinamus ES strateginius tikslus (32%).
- Informacijos apie ES investicinius fondus kokybės aspektus potencialūs pareiškėjai vertina 6-7 balais iš 10. Geriausiai vertinama informacijos pateikimo forma (7,0), prasčiausiai – institucijų sprendimų pagrįstumas (6,0). Palyginti su ankstesniais metais, visų informacijos kokybės aspektų vertinimas suprastėjo.
- Internetinį puslapį www.esinvesticijos.lt kaip teikiantį informaciją apie ES investicijas spontaniškai pamini 56% potencialių pareiškėjų.
- Pusei potencialių pareiškėjų (49%) interneto svetainė www.esinvesticijos.lt yra pagrindinis informacijos apie ES investicijas šaltinis.
- Teiginiui, kad interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt galima rasti pagrindinę reikalingą informaciją apie ES investicijas pritaria didžioji dauguma potencialių pareiškėjų (68%). Potencialių pareiškėjų, sutinkančių su šiuo teiginiu, dalis nuo 2015 m. padidėjo (2015: 60%, 2016: 65%).
- Tik 54% potencialių pareiškėjų mano, kad ES investicijos Lietuvoje yra valdomos profesionaliai, ir tokių pareiškėjų dalis, palyginti su ankstesniais metais, sumažėjo (2015: 70%, 2016: 71%).
- Dauguma potencialių pareiškėjų ES investicijų Lietuvoje skirstymą vertina kaip skaidrų ir tokių pareiškėjų dalis, palyginti su 2015-2016 metais, išaugo (2015: 54%, 2016: 57%, 2017: 62%).
- Tai, kad ES lėšų skirstymas kai kurių pareiškėjų suvokiamas kaip neskaidrus, dažniausiai lemia neigiama informacija iš žiniasklaidos (37%) ir artimos aplinkos žmonių (31%). Tokių pareiškėjų dalis, palyginti su 2015-2016 metais, sumažėjo. Asmeniškai su neskaidriu ES lėšų skirstymu yra susidūrę 13% pareiškėjų.
- Paraiškų vertinimo ir sprendimo finansuoti priėmimo etapas pareiškėjų vertinamas kaip neskaidriausias ES investicijų administravimo etapas (37%), ir ši tendencija nekinta nuo 2011 metų.